

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priellovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **Ing. O. R., nar. X., bytom: K.**, zast. R. A., s. r. o., so sídlom: Š., IČO: X., konajúca prostredníctvom svojho konateľ'a - advokáta JUDr. D. S., proti žalovaným: **1/ JUDr. A. K., so sídlom: S.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu P., s. r. o., so sídlom: P., IČO: X., zast. advokátom JUDr. M. T., ml., so sídlom: S., **2/ P., a. s., so sídlom: M.**, IČO: X., zast. advokátom JUDr. V. K., so sídlom: K., **o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 15Cbi/13/2007-153 zo dňa 26. februára 2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 15Cbi/13/2007-153 zo dňa 26. februára 2013 **p o t v r d z u j e .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej v 1. rade k rukám jej právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 67,88 eur.

Žalovanému v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 15Cbi/13/2007-153 zo dňa 26. 02. 2013 zamietol žalobu žalobcu zo dňa 16. 12. 2005, súdu doručení dňa 19. 12. 2005, o určenie neplatnosti výpovede zo strany zamestnávateľ'a P., s. r. o., P., ktorá mu

bola daná listom zo dňa 17. 08. 2005 podľa § 63 ods. 1 písm. b/ zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „ZP“) a o náhradu mzdy za obdobie od 30. 08. 2005 až do vydania rozsudku vo veci samej. Súčasne žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej v 1. rade trovy konania 198,61 eur na účet jej právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému v 2. rade trovy konania 240,62 eur na účet jeho právneho zástupcu, rovnako do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Na písomný návrh žalobcu zo dňa 24. 01. 2012, súdu prvého stupňa doručený dňa 25. 01. 2012 (č. l. 102 – 104), prvostupňový súd uznesením č. k. 15Cbi/13/2007-116 zo dňa 29. 02. 2012 pripustil, aby do konania pristúpil ďalší účastník na strane žalovaného, a to spoločnosť P., a. s., so sídlom: M., IČO: X.. Súd mal zo zhodného tvrdenia všetkých účastníkov konania za preukázané, že žalovaná v 1. rade odpredala podnik úpadcu P., s. r. o., P., v konkurznom konaní kupujúcemu P., a. s., K., s tým, že na neho prešli aj práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 03. 2012.

Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalovaná v 1. rade ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu dala výpoveď žalobcovi, a to v mene jeho zamestnávateľa P., s. r. o., P., podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP z dôvodu, že žalobca ako zamestnanec sa stal nadbytočným vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa a príslušného odborového orgánu o znížení stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce alebo v dôsledku iných organizačných zmien. Súd mal za nesporné, že organizačnou zmenou zamestnávateľa je vyhlásenie konkurzu na majetok zamestnávateľa. Na majetok P., s. r. o., P., bol vyhlásený konkurz dňa 20. 06. 2005, teda 2 mesiace pred tým, ako písomným podaním zo dňa 17. 08. 2005 bola daná výpoveď žalobcovi podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP pre zrušenie jeho pracovného miesta u zamestnávateľa a pre jeho nadbytočnosť. Zo zhodného tvrdenia žalobcu a žalovanej v 1. rade súdu vyplynulo, že zamestnávateľ P., s. r. o., P., rozhodol o organizačnom opatrení, spočívajúcim v znížení stavu zamestnancov spoločnosti o 3 pracovníkov v dôsledku zrušenia ich pracovných miest, medzi ktorými bol aj žalobca. Uvedené vyplynulo z písomného rozhodnutia, ktoré súdu predložil žalobca aj žalovaná v 1. rade. Ku skutočnosti, že v tomto písomnom rozhodnutí sú uvedené 2 mená, medzi nimi aj žalobca, pričom v písomnom podaní, ktoré súdu predložila žalovaná v 1. rade (č. l. 147 spisu)

sú uvedené 3 mená, teda aj O. R., r. č. X., K. - syn žalobcu, súd uviedol, že toto nič nemení na rozhodnutí zamestnávateľa vo vzťahu k zrušeniu pracovného miesta žalobcu. Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že o organizačnom opatrení o znížení stavu pracovníkov rozhodla aj príslušná odborová organizácia zastupujúca zamestnancov, ktorá ho prejedнала a zobrala na vedomie na závodnom výbore dňa 16. 08. 2005.

Súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalobcu o tom, že predmetná výpoveď z organizačných dôvodov neobstojí tvrdiac, že jeho pracovnú náplň nemohla vzhľadom na odborné vedomosti vykonávať správkyňa konkurznej podstaty. Uviedol, že o výbere pracovníka, ktorý je nadbytočným, rozhoduje zamestnávateľ sám a súd nemôže v tomto smere rozhodnutie zamestnávateľa preskúmať. Poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci č. R/90/1967 konštatoval, že súd môže iba skúmať, či sú splnené ostatné podmienky pre posudzovaný výpovedný dôvod, a to nadbytočnosť pracovníka v dôsledku zmeny úloh zamestnávateľa, zníženie stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce alebo nadbytočnosť v dôsledku iných organizačných zmien. Zdôraznil, že organizačné zmeny musia mať trvalý, nielen prechodný charakter. Súd mal za to, že v prejednávanej veci podmienka organizačných zmien splnená bola. Poukázaním na § 2 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní uviedol, že cieľom konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu je z tohto majetku pomerne uspokojiť pohľadávky veriteľov úpadcu, a teda prvoradou úlohou správkyne nie je podnik prevádzkovať, ale predat' jeho majetok a z výťažku predaja uspokojiť pohľadávky veriteľov. Toto samo osebe vedie k tomu, že je potrebné znižovať počty pracovníkov, prípadne dať výpoveď všetkým pracovníkom úpadcu, ak správca konkurznej podstaty neodpredá podnik úpadcu v prevádzke po tom, ako zracionalizoval výrobu v takom rozsahu, že podnik úpadcu je správca schopný odpredať v prevádzke pre kupujúceho, ako sa to stalo aj v prejednávanej veci. Aj takýto predaj podniku úpadcu počas prevádzky si vyžaduje organizačné zmeny, týkajúce sa zníženia stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce. Zo zhodného tvrdenia všetkých troch účastníkov konania súdu vyplynulo, že v čase vyhlásenia konkurzu mal podnik úpadcu okolo 100 zamestnancov a po troch rokoch v čase, keď podnik úpadcu žalovaná v 1. rade odpredala žalovanému v 2. rade, mal podnik úpadcu okolo 60-70 pracovníkov. Uvedené potvrdil aj sám žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 09. 10. 2012. Žalobca, ktorý má v konaní dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach, však v konaní nepreukázal to, že

u zamestnávateľa nedošlo k organizačnej zmene a že jeho pracovné miesto nebolo nadbytočné. Nepreukázal ani tvrdenie, že žalovaná v 1. rade na jeho pracovné miesto na výkon práce obchodno-výrobný riaditeľ prijala nového zamestnanca. Ak by takáto situácia totiž nastala, potom by predmetný výpovedný dôvod neobstál. Súd zo zhodných tvrdení žalobcu, aj žalovanej v 1. rade zistil, že činnosti, ktoré mal v náplni žalobca pri výkone funkcie obchodno-výrobného riaditeľa, vedel u zamestnávateľa vykonávať aj Ing. L.. Žalovaná v 1. rade na pojednávaní súdu dňa 26. 02. 2013 potvrdila, že tie činnosti, ktoré u zamestnávateľa vykonával žalobca pred výpoveďou, následne vykonával Ing. L. a niektoré ďalšie činnosti aj Ing. B. a Ing. M. a spolu s týmito vedúcimi pracovníkmi úpadcu správkyňa konkurznej podstaty zabezpečovala chod výroby úpadcu až do odpredaja podniku. Keďže výpovede účastníkov konania v tomto smere neboli rozporné, súd, poukazujúc na § 120 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), v zmysle ktorého na tieto zhodné tvrdenia nie je potrebné vykonávať dokazovanie, si skutkové zistenia, založené na zhodnom tvrdení účastníkov konania, osvojil.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd nevyhovel návrhu žalobcu na vykonanie ďalších dôkazov, a to výsluch svedka Ing. L. na otázky, či u úpadcu vykonával tú prácu, ktorú predtým vykonával žalobca alebo nie, či mu pribudla ďalšia práca navyše alebo nie, alebo či mu bola zmenená pracovná zmluva. Súd mal za to, že tieto otázky nemôžu mať žiaden vplyv na rozhodnutie o platnosti alebo neplatnosti výpovede z organizačných dôvodov, pretože sám žalobca uviedol, že Ing. L. u úpadcu vedel vykonávať tie práce, ktoré u neho sám vykonával, dokonca, že v čase jeho neprítomnosti ho Ing. L. zastupoval. To, či Ing. L. pribudla ďalšia práca navyše, alebo či mu bola zmenená pracovná zmluva po tom, čo žalovaná v 1. rade dala výpoveď žalobcovi, na organizačné zmeny u úpadcu vplyv nemá, a teda podľa súdu nemá žiadny právny význam.

Súd nepovažoval za dôvodnú ani ďalšiu námietku žalobcu spočívajúcu v tvrdení, že predmetná výpoveď je neplatná pre formálne vady. Žalobca mal za to, že výpoveď mu nemal dať úpadca, ale mala mu ju dať správkyňa konkurznej podstaty. Z obsahu výpovede mal súd za preukázané, že túto ako jednostranný právny úkon v pracovnoprávných vzťahoch podpísala za zamestnávateľa – spoločnosť P., s. r. o., žalovaná v 1. rade, t. j. správkyňa konkurznej podstaty menovanej spoločnosti. V tejto súvislosti súd poukázal na § 14 ods. 1 písm. l/, písm.

m/ zákona o konkurze a vyrovnání, v zmysle ktorého vyhlásením konkurzu prechádza na správcu konkurznej podstaty oprávnenie rozhodovať o obchodných záležitostiach podniku a taktiež konať v pracovnoprávných vzťahoch. Uviedol, že účastníkom pracovnoprávneho vzťahu je naďalej zamestnávateľ - úpadca, avšak za úpadcu už nekoná jeho štatutárny zástupca - konateľ, ale koná správkyňa konkurznej podstaty. Poukázaním na dolnú časť písomnej výpovede súd konštatoval, že výpoveď bola daná správne, pretože ju dal zamestnávateľ P., s. r. o., P., pričom v mene zamestnávateľa konala správkyňa konkurznej podstaty, ktorá ju podpísala.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že výpoveď daná žalovanou v 1. rade žalobcovi dňa 17. 08. 2005 je platná v súlade s ust. § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, z dôvodu ktorého žalobu o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru zamietol. Vzhľadom na uvedené sa súd skutkovo nezaoberal ďalšou časťou žaloby o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy od prvého dňa nasledujúceho mesiaca, t. j. od 01. 09. 2005 po tom, čo bola dňa 24. 08. 2005 žalobcovi doručená predmetná výpoveď, pretože ak v konaní bolo preukázané, že výpoveď bola daná platne, potom žalobca nárok na náhradu mzdy nemá.

O trovách prvostupňového konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a neúspešného žalobcu zaviazal na náhradu trov konania úspešnej žalovanej v 1. rade a žalovaného v 2. rade, pozostávajúce z trov ich právneho zastúpenia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca (ďalej tiež ako „odvolateľ“) argumentujúc odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p., teda že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súčasne podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., teda že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie (č. l. 160 - 163).

Odvolateľ poukázal na znenie ust. § 63 ods. 1 písm. b/ ZP v znení k 17. 08. 2005 (ku dňu podania výpovede) a namietol, že výpovedný dôvod nie je určitý. Namietol

argumentáciu súdu, uvedenú v odôvodnení jeho rozhodnutia, v zmysle ktorého „Je nesporné, že organizačnou zmenou zamestnávateľa je vyhlásenie konkurzu na majetok zamestnávateľa.“ (strana 6 rozsudku). Má za to, že samotným vyhlásením konkurzu na majetok zamestnávateľa k organizačnej zmene nedochádza. Takou organizačnou zmenou môže byť iba následné rozhodnutie správcu konkurznej podstaty, ktoré môže, ale aj nemusí byť v konkrétnom prípade prijaté. V tejto súvislosti poznamenal, že správca mohol prevádzkovať podnik úpadcu naďalej i bez toho, že by musel akékoľvek organizačné zmeny urobiť. Odvolateľ zastáva názor, že organizačná zmena je vždy následkom rozhodnutia zamestnávateľa, či príslušného orgánu, a teda v prejednávanom prípade môže byť len následkom písomného rozhodnutia správcu konkurznej podstaty.

Odvolateľ ďalej namietol, že výpoveď nie je v súlade ani s ust. § 61 ods. 2 ZP v znení účinnom v danom čase, pretože podľa obsahu výpovede mali byť jej dôvodom dva výpovedné dôvody, a to „rozhodnutie spoločnosti zo dňa 05. 08. 2005...“ ako aj „...odpadnutie pracovnej náplne“. Odvolateľ vyjadril svoje pochybnosti o skutočnom dôvode výpovede. Tieto podľa neho vyplynuli z výpovede samotnej žalovanej v 1. rade, ktorá na pojednávaní súdu dňa 26. 02. 2013 uviedla, že dvaja konatelia úpadcu si „de facto už pred vyhlásením konkurzu akoby rozdelili firmu úpadcu...“, „preto bolo potrebné túto situáciu riešiť, a preto dala výpoveď žalobcovi...“ Odvolateľ má za to, že touto svojou výpoveďou žalovaná v 1. rade spochybnila výpovedné dôvody uvedené vo výpovedi.

Vo vzťahu k odôvodneniu súdu na strane 7 rozsudku, v ktorom uviedol, že o výbere zamestnanca, s ktorým pri organizačných zmenách zamestnávateľ skončí pracovný pomer, rozhoduje zamestnávateľ sám, odvolateľ namietol, že uvedená argumentácia neplatí absolútne. Tvrdí, že činnosti, ktoré vykonával v pracovnom pomere u úpadcu, mohol vykonávať len on sám, a teda z tohto pohľadu nemohla odpadnúť jeho pracovná náplň, pretože pre riadny chod výroby úpadcu pred aj po vyhlásení konkurzu bola jeho činnosť nevyhnutná. Odvolateľ je toho názoru, že v danom prípade by žalovaná v 1. rade mohla dať výpoveď z organizačných dôvodov pre zrušenie pracovnej pozície žalobcovi iba v prípade, ak by ním vykonávané práce nepotrebovala. Jeho prácu však reálne potrebovala, naopak, nepotrebovala práce Ing. L., ktorý vykonával len čiastkové úlohy, aj to len na základe poverenia či pokynu žalobcu ako svojho nadriadeného. Žalovaná v 1. rade preto rozhodnutie o organizačnej zmene prijala

účelovo len preto, aby mohla dať výpoveď žalobcovi a jeho činnosťou poveriť Ing. L. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca navrhol ako svedka vypočuť Ing. L. Súd však ním navrhovaný dôkaz nevykonal, ale konštatoval, že neuniesol dôkazné bremeno. Žalobca však tvrdí, že dôkazné bremeno neuniesol preto, lebo súd nevykonal v konaní dôkaz, ktorý navrhoval a ktorý by jeho tvrdenia potvrdzoval.

Odvolateľ ako ďalší dôvod neplatnosti výpovede vidí v tom, že túto žalobcovi ako zamestnancovi nedala žalovaná v 1. rade ako správkyňa konkurznej podstaty, ale samotný úpadca (čo konštatoval aj súd v odôvodnení svojho rozsudku na strane 8, t. j. že výpoveď bola daná úpadcom). Tvrdí, že súd a žalovaná v 1. rade nesprávne vykladajú ust. § 14 ods. 1 písm. m/ zákona č. 328/1991 Zb. v znení platnom v rozhodnom čase, pretože v danej veci nejde o prechod oprávnenia štatutárneho orgánu, kedy by v mene úpadcu mal v pracovnoprávných vzťahoch konať správca konkurznej podstaty. Poukázaním na § 70 ods. 3 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), upravujúci ustanovenie likvidátora, vyjadril názor, že kým v prípade likvidácie oprávnenie štatutárneho orgánu na osobu likvidátora prechádza, v prípade vyhlásenia konkurzu o prechod oprávnenia štatutárneho orgánu nejde. V prípade likvidácie právne úkony v mene spoločnosti smerujúce k likvidácii robí likvidátor, avšak v prípade spoločnosti, na majetok ktorej je vyhlásený konkurz, právne úkony v pracovnoprávných vzťahoch nerobí úpadca zastúpený správcom konkurznej podstaty, ale samotný správca konkurznej podstaty. Žalobca je preto toho názoru, že výpoveď nemôže byť platná, pretože túto žalobcovi nedala správkyňa konkurznej podstaty, ale úpadca.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná v 1. rade (písomným podaním zo dňa 16. 04. 2013), ktorá navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne a procesne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v sume 67,88 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, § 204 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 O. s. p.), preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je žalobcom uplatnené právo na vyslovenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, danej žalobcovi dňa 17. 08. 2005 z dôvodu upraveného v § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, súčasne nárok žalobcu na náhradu mzdy za obdobie od 30. 08. 2005 do dňa vydania rozsudku. Opodstatnenosť svojho nároku žalobca odôvodňuje tvrdením o neplatnosti výpovede, majúc za to, že u zamestnávateľa nedošlo k organizačnej zmene, a teda jeho miesto nebolo nadbytočné, rovnako že výpovedný dôvod nie je jasný a určitý a výpoveď trpí formálnymi nedostatkami, pretože ju mala dať správkyňa konkurznej podstaty a nie úpadca.

Súd prvého stupňa žalobu zamietol argumentujúc, že výpoveď bola žalobcovi daná v súlade s citovaným ustanovením, a teda je platná, z dôvodu ktorého sa skutkovo nezaoberal žalobou v časti o náhradu mzdy.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca bol v spoločnosti úpadcu zamestnaný ako obchodno-výrobný riaditeľ na základe pracovnej zmluvy, uzatvorenej medzi ním a spoločnosťou úpadcu dňa 01. 11. 2000.

Zo spisu je tiež zrejmé, že Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2K/5/2005-51 zo dňa 20. 06. 2005 vyhlásil na majetok úpadcu konkurz a za správkyňu konkurznej podstaty ustanovil advokátku JUDr. A. K. (žalovanú v 1. rade). Správkyňa konkurznej podstaty, konajúca za úpadcu, listom zo dňa 17. 08. 2005 označeným ako „Výpoveď zo strany zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. b/“ (č. l. 10) oznámila žalobcovi, že rozhodnutím spoločnosti úpadcu zo dňa 05. 08. 2005 (č. l. 13) došlo k organizačným zmenám, na základe ktorých došlo okrem iného aj k zrušeniu jeho pracovného miesta v spoločnosti. V danom období nebolo v spoločnosti k dispozícii voľné pracovné miesto, a to ani na kratší pracovný čas, ktoré by mu bolo možné ponúknuť, z dôvodu ktorého žalobcu nebolo možné ďalej zamestnávať, stal sa nadbytočným, a preto mu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP bola daná výpoveď s tým, že jeho pracovný pomer skončí uplynutím dvojmesačnej lehoty. Z výpovede vyplýva, že bola prerokovaná so zástupcami zamestnancov (konkrétne Výborom základnej organizácie OZ K. P. dňa 16. 08. 2005 – č. l. 14 spisu).

Následne žalovaná v 1. rade na základe kúpnej zmluvy o predaji podniku zo dňa 25. 07. 2008, previedla vlastnícke právo k veciam, iným právam a iným majetkovým

hodnotám, ktoré slúžia alebo vzhľadom na svoju povahu majú slúžiť prevádzkovaniu podniku úpadcu, podľa § 27 ods. 7 ZKV a § 476 až 488 ObchZ, na žalovaného v 2. rade.

Podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, účinného v čase dania výpovede (17. 08. 2005), zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď z dôvodu, ak sa zamestnanec stane nadbytočný vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa alebo príslušného orgánu o zmene jeho úloh, technického vybavenia, o znížení stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce alebo o iných organizačných zmenách.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“), vyhlásením konkurzu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty, prechádzajú na správcu.

Podľa § 14 ods. 1 písm. l/ veta pred bodkočiarkou ZKV, vyhlásením konkurzu je správca oprávnený rozhodovať o obchodných záležitostiach podniku, robiť za úpadcu právne úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podniku, zabezpečiť vedenie účtovníctva, zriaďovať samostatné organizačné zložky podniku.

Podľa § 14 ods. 1 písm. m/ ZKV, vyhlásením konkurzu na správcu prechádza právo konať v pracovnoprávných vzťahoch za dlžníka.

Odvolačí súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa o tom, že vyhlásenie konkurzu na majetok spoločnosti úpadcu ako zamestnávateľa žalobcu je organizačnou zmenou zamestnávateľa. Rovnako súhlasí s jeho záverom vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu o tom, že výpoveď je neplatná pre formálne vady. Súd prvého stupňa správne poukázal na vyššie citované ust. § 14 ods. 1 písm. l/ a m/ ZKV zdôrazniac, že účastníkom predmetného pracovnoprávneho vzťahu je naďalej úpadca, za ktorého konala žalovaná v 1. rade ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu (keďže vyhlásením konkurzu na ňu prešlo právo konať v pracovnoprávných vzťahoch za úpadcu).

Na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia v týchto častiach odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že samotné vyhlásenie konkurzu na majetok právnickej osoby síce

hmotnoprávnu podmienku výpovede v zmysle § 63 ods. 1 písm. b/ ZP nespĺňa, je však takou organizačnou zmenou, v dôsledku realizácie ktorej zamestnávateľ v dohl'adnom čase (spravidla vo výpovednej dobe) stratí možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať, čo je predpokladom výpovedného dôvodu nadbytočnosti zamestnanca.

Základným účelom konkurzu je riešenie úpadku dlžníka prostredníctvom speňaženia jeho majetku, z ktorého sa kolektívne uspokojia veritelia tohto dlžníka. Vyhlásením konkurzu sa dlžník stáva úpadcom, ktorý síce nestráca právnu subjektivitu a naďalej má spôsobilosť na práva a povinnosti a aj spôsobilosť na právne úkony v takom rozsahu, ako ju mal do vyhlásenia konkurzu. Vyhlásenie konkurzu však zakladá zmenu jeho právnych pomerov v tom smere, že oprávnenie nakladať s majetkom, ktorý podlieha konkurzu, prechádza na správcu. Tento má postavenie zvláštného procesného subjektu, pretože ho nie je možné považovať ani za zástupcu konkurzných veriteľov, aj keď vlastne svojou činnosťou koná v ich záujme, ale ani za zástupcu úpadcu, aj keď naňho prešli takmer všetky dispozičné oprávnenia. Jeho postavenie vystihuje jeho oprávnenie konať v mene a na účet úpadcu, a to nielen pokiaľ ide o nakladanie s majetkom úpadcu, ale aj o jeho oprávnenie konať za úpadcu v pracovnoprávnych vzťahoch. Predmetné oprávnenie správcu bolo do ZKV výslovne zavedené jeho novelou účinnou od 01. 02. 1998 (zákonom č. 12/1998 Zb.).

V ďalšom sa odvolací súd zaoberal časťou odvolania žalobcu, v ktorej súdu prvého stupňa vytkol jeho konštatovanie, že v konaní neunesol dôkazné bremeno. Tvrdí, že ho neunesol preto, že súd nevykonal ním navrhnutý dôkaz v podobe výsluchu Ing. L.

Tzv. dôkazné bremeno ako procesná zodpovednosť za výsledok konania podľa § 120 O. s. p. postihuje toho účastníka, v ktorého záujme je, aby určitá skutočnosť, rozhodná podľa hmotného práva a účastníkom tvrdená, bola v konaní preukázaná a aby ju súd uznal za pravdivú.

Základnou podmienkou použiteľnosti výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP je nadbytočnosť zamestnanca, druhou podmienkou je príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou zamestnanca a organizačnými zmenami (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cz 49/68). Pri skúmaní existencie výpovedného dôvodu

nadbytočnosti podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP súdy zisťujú, či sa zamestnanec stal skutočne nadbytočným a je na zamestnávateľovi, aby preukázal, že po skončení pracovného pomeru počas obdobia troch mesiacov znovu nevytvoril zrušené pracovné miesto a na toto miesto neprijal iného zamestnanca (§ 61 ods. 3 ZP). Súd prvého stupňa v predmetnom konaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ich právnych zástupcov a oboznámením sa s obsahom listín založených v súdnom spise. Z výpovede žalovanej v 1. rade na pojednávaní súdu prvého stupňa dňa 26. 02. 2013 vyplynulo, že po tom, ako dala výpoveď žalobcovi, na výkon jeho funkcie (riadenie výroby) neprijala do pracovného pomeru nikoho iného, ale zabezpečovala ju sama spolu s tými zamestnancami, ktorí v spoločnosti úpadcu pracovali pred vyhlásením konkurzu (Ing. L., Ing. B. a Ing. M.). Opak tvrdenia žalovanej v 1. rade o neprijatí nového zamestnanca na pracovné miesto žalobcu nepreukázal ani samotný žalobca, ktorý na pojednávaní súdu prvého stupňa dňa 09. 10. 2012 práveže uviedol, že Ing. L. ho zastupoval v čase jeho neprítomnosti, pretože vedel vykonávať činnosti, ktoré mal v náplni žalobca.

Vo vzťahu k dôkazu navrhnutému žalobcom, a to výsluch Ing. L., odvolací súd pripomína, že ust. § 120 ods. 1 O. s. p. zakotvujúce povinnosť účastníkov označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení s tým, že súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná, je vyjadrením nezávislého postavenia súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykonal, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. Preto nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom. O takýto stav by išlo vtedy, ak by súd svojím procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov, čo sa však v predmetnom prípade nestalo. Pokiaľ súd na procesné úkony účastníka konania reaguje primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom a nevykonanie dôkazov odôvodní ústavne akceptovateľným spôsobom, nemožno jeho postup, spočívajúci v nevykonaní navrhovaných dôkazov, hodnotiť ako odňatie práva konať pred súdom. Tým, že žalobca nepreukázal tvrdenia o nesplnení zákonných predpokladov výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, súd prvého stupňa nemal dôvod pochybovať, že v konaní neunesol dôkazné bremeno.

Súd prvého stupňa na súdnom pojednávaní konanom dňa 26. 02. 2013 po poučení účastníkov podľa § 120 ods. 4 O. s. p., vyhlásil uznesenie o ukončení dokazovania

a nevykonaní dôkazu – výsluchu žalobcom navrhovaného svedka Ing. L. Následne poučil účastníkov konania podľa § 118 ods. 4 O. s. p., uznesením rozhodol o nepripustení zmeny návrhu, urobenej žalobcom na predmetnom pojednávaní a vyhlásil rozsudok v znení zhodným s jeho písomným vyhotovením. Z jeho obsahu je zrejmý dôvod, pre ktorý dôkaz výsluchom Ing. L. ako svedka nevykonala a tento aj dostatočne vysvetlil (str. 8 prvostupňového rozsudku).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im patrí náhrada trov odvolacieho konania, ktoré účelne vynaložili. Žalovanej v 2. rade vznikli v odvolacom konaní trovy za právne zastupovanie advokátom s tým, že odvolací súd za účelne vynaložené trovy pokladal jej písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu zo dňa 16. 04. 2013, prvostupňovému súdu doručené v ten istý deň. Aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, náhrada trov právneho zastúpenia pozostáva z tarifnej odmeny 60,08 eur (1/13-ina výpočtového základu, ktorého výška na rok 2013 bola určená sumou 781,-- eur) a sumy 7,81 eur ako paušálnej náhrady hotových výdavkov stanovenej pre rok 2013 podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Z dôvodu, že advokát žalovanej v 1. rade si za jeden úkon právnej pomoci vyčíslil tarifnú odmenu vo výške 60,07 eur namiesto 60,08 eur, súd mu priznal ním vyčíslenú náhradu v celkovej sume 67,88 eur (60,07 eur + 7,81 eur).

Úspešným účastníkom konania bol aj žalovaný v 2. rade, ktorý si však trovy odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 31. marca 2014

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová